

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**RYPIN**

Muszla ma już 60 lat

str. 2

GMINA WĄPIELSK Droga już całkowicie
zalegalizowana

str. 3

GMINA SKRWILNO Odpust i dziarska
zabawa w Okalewie

str. 4

GMINA BRZUZE Okrągły jubileusz
OSP Gulbiny

str. 6

CZWARTEK
25 LIPCA 2024

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 30/2024 (462)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Nadal nie wiadomo, co się stało z Jowitą

GMINA ROGOWO ▶ Zagadkowe zniknięcie Jowity Zielińskiej nadal nie zostało wyjaśnione. Mimo podjętej szeroko zakrojonej akcji poszukiwawczej nie znaleziono żadnego śladu młodej kobiety

Przypomnijmy. W sobotę 6 lipca po pracy w jednym ze sklepów w Rypinie Jowita Zielińska wracała wraz ze znajomym jego samochodem. W Rogowie się pożegnali, kobieta wysiadła z auta i rowerem – ciemnozieloną damką z czarnym koszykiem na przodzie ruszyła w stronę Lisin, gdzie mieszka. Była widziana przez znajomego między 13.00 a 14.00 w Rojewie, skąd dzielił ją od domu około kilometr drogi przez las. Potem nikt jej już nie zauważył i nikt nie wie co się stało. Jej telefon zamilkł, nie znaleziono śladów ewentualnego wypadku,

ani żadnej rzeczy zaginionej.

– Cały czas szukamy tej pani. Zbieramy materiał dowodowy, analizujemy go, ustalamy świadków. Nadal są prowadzone poszukiwania w terenie. Na tę chwilę nie mamy jednak żadnych śladów – wyjaśnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Jowita Zielińska ma 31 lat, jest szczupłej budowy ciała, ma 170 cm wzrostu, zielone oczy, rude, lekko kręcone włosy za ramiona, zazwyczaj spięte. W dniu zaginięcia ubrana była w kolorową ko-

szulę w kratkę, czarne spodenki, czarne sportowe buty. Miała przy sobie czarną torebkę na ramię.

Rypińska policja nadal zwraca się z prośbą o udostępnienie nagrań z monitoringu posesji oraz z wideorejestratorów samochodów poruszających się trasą Rogowo-Skępce 6 lipca w godzinach 13.00-15.00. W tej sprawie oraz na wypadek posiadania jakichkolwiek informacji o zaginionej należy kontaktować się z Komendą Powiatową Policji w Rypinie pod numerem telefonu 47 75 39 200 lub alarmowym 112.

(jd), fot. KPP Rypin

Gmina Rypin

Zmiana warty w Borzyminie

Małgorzata Cyta – dyrektorka Szkoły Podstawowej w Borzyminie z dniem 28 sierpnia 2024 r. przechodzi na zasłużoną emeryturę. Władze gminy Rypin już wcześniej oficjalnie podziękowały jej za wypełnioną misję.

Okazją do podziękowania za długoletnie pełnienie funkcji dyrektora Szkoły Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie była uroczysta sesja Rady Gminy Rypin z okazji zakończenia roku szkolnego. Podziękowania za długoletnią pracę oraz życzenia złożył wójt gminy Rypin Janusz Tyburski i przewodniczący Rady Gminy Rypin Marek Paweł Śmiechewicz.

Małgorzata Cyta przepracowała w zawodzie nauczyciela nie-

mal 40 lat, z czego od 2004 roku pełniła funkcję dyrektora szkoły. W 2015 roku została odznaczona przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Brązowym Krzyżem Zasługi. W roku 2018 otrzymała Medal Komisji Edukacji Narodowej, zaś w roku 2022 została wyróżniona nagrodą kujawsko-pomorskiego kuratora oświaty.

Życzymy Pani Dyrektor dobrego zdrowia i spełniania marzeń.

(ak), fot. UG Rypin

Muszla ma już 60 lat

RYPIN ➤ Podczas drugiego etapu rewitalizacji parku przy ul. Orzeszkowej wyremontowano również muszlę koncertową i amfiteatr. Powstały 60 lat temu obiekt po odnowieniu będzie z powrotem miejscem wydarzeń kulturalnych

Pierwszą imprezą zorganizowaną przez Rypiński Dom Kultury we współpracy z Urzędem Miasta Rypina na parkowej scenie była „Muzyczna podróż w czasie”. Oprócz koncertu i seansu filmowego były przemówienia, wspomnienia, gratulacje i podziękowania. W części artystycznej wystąpił kwartet smyczkowy Prestige, w skład którego wchodzi absolwenci bydgoskiej Akademii Muzycznej. W swoim repertuarze zespół ma muzykę klasyczną, filmową, musicalową, rozrywkową oraz standardy jazzowe. Po kwartecie przyszła pora na trio, tym razem wokalne. Trzy artystki z zespołu Singin' Birds: Joanna Czarkowska, Dominika Kasprzyc-

ka-Gałczyńska i Dominika Dulny w stylizacji retro zaśpiewały utwory z lat 50. i 60. ubiegłego wieku.

Gdy zapadł zmierzch, przyszła pora na seans filmowy. Na początku wyświetlono film dokumentalny Wawrzyńca Turow-

skiego „60 lat Teatru Muszla”, a następnie dramat biograficzno-muzyczny w reżyserii Baza Luhrmanna o życiu amerykańskiego

piosenkarza Elvisa Presleya.

Świętowanie jubileuszu nie mogłoby się obejść bez przemówień. Burmistrz Paweł Grzybowski w swoim wystąpieniu mówił o historycznym znaczeniu muszli dla kulturalnego życia miasta oraz wspominał o II etapie rewitalizacji parku, w ramach którego odnowiono 60-latkę. Podziękowano osobom, które miały udział w powstaniu muszli – inicjatorowi przedsięwzięcia Edwardowi Kuźmińskiemu oraz budowniczemu Wojciechowi Pankowskiemu. Kolejne słowa uznania trafiły do wszystkich, którzy byli zaangażowani w rewitalizację parku.

(jd)

fot. UM Rypin

Rypin

Ostatni moment na zgłoszenie

Już tylko do piątku 26 lipca UM czeka na zgłoszenia do konkursu „Najpiękniejszy ogród” i „Najpiękniejszy balkon pełen kwiatów”. Mieszkańcy Rypina posiadający nietuzinkowe i estetyczne ogrody oraz balkony mogą starać się o nagrodę pieniężną w wysokości 500 zł.

BURMISTRZ MIASTA RYPIN
ogłasza konkurs na
"NAJPIĘKNIEJSZY OGRÓD"
i "NAJPIĘKNIEJSZY BALKON"
- PEŁEN KWIATÓW"

Zgłoszenia przyjmowane
są w Urzędzie Miasta Rypin
w pokoju 5 lub 113.

Celem konkursu jest zachęcenie i propagowanie mieszkańców do tworzenia elementów otoczenia dodających blasku naszemu miastu. Pozwala on również na integrację wspólnot mieszkani-

wych oraz podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz rozwoju lokalnego. W ramach konkursu promuje się i wyróżnia zadbane ogrody oraz balkony, a także pomysłowość i oryginalność rozwią-

zań.

Zgłoszenia można dokonać osobiście w Biurze Podawczym Urzędu Miasta Rypin (pokój 5, parter), a także drogą mailową na adres promocja@rypin.eu w terminie do 26 lipca 2024 roku. Formularz zgłoszeniowy i regulamin znajduje się w załącznikach na stronie rypin.eu oraz w Wydziale Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Rypin (pokój nr 113, I piętro).

Oficjalne wyniki konkursu zostaną ogłoszone podczas wydarzenia „TARGI RYPIN AGRA 2024”. Serdecznie zachęcamy do wzięcia udziału w konkursie!

(ak)

fot. nadesłane

Rypin

Inwestują w bezpieczeństwo

Postępują prace przy przebudowie ul. M. Konopnickiej i Ks. Cz. Lissowskiego. To ważna inwestycja z uwagi na połączenie dwóch dróg wojewódzkich: ul. Mławskiej z ul. Warszawską.

Na realizację zadania nasze miasto pozyskało dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 2,7 mln złotych. Termin realizacji zada-

nia zaplanowano do 29 sierpnia br., a wykonawcą inwestycji jest Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Lipna.

(ak), fot. nadesłane

Droga już całkowicie zalegalizowana

GMINA WĄPIELSK ▶ Ostatnimi czynnościami na nowo wybudowanej drodze powiatowej z Radzik Dużych do Kupna było przecięcie wstęgi i poświęcenie inwestycji. Kierowcy, którzy się tą trasą przemieszczają, już nie toną w błocie i dziurach albo w chmurze ziemnego pyłu

Ta droga by nie powstała, gdyby nie determinacja ówczesnego starosty Piotra Czarneckiego. Mieszkańcy Kupna przy każdej okazji skarżyli się na swoją ciężką dolę, więc samorządowiec poruszony ich prośbami przez trzy lata pukał do różnych drzwi, aby wystarać się o pieniądze na jej budowę. W końcu dopiął swego i to na tyle skutecznie, że do pierwszego etapu ani powiat, ani gmina Wąpielsk nie musiały do-

płacić ani grosza.

Pod koniec zeszłego tygodnia uroczyście przecięto na drodze wstęgę. Inwestycję poświęcił ksiądz Sławomir Witkowski z parafii pw. św. Bartłomieja Apostoła w Mszanie. W ramach przedsięwzięcia wykonano nawierzchnię jezdni, którą utrwaloł emulsją asfaltową i grysami; wzmocniono pobocza; zbudowano i przebudowano zjazdy. Przepusty pod szosą oczyszczono i przebudowano

oraz wykonano oznakowania pionowe i poziome.

Na to zadanie powiat otrzymał z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 1,3 mln zł, natomiast z funduszu Lasów Państwowych ponad 825 tys. Resztę środków dołożyło starostwo i gmina Wąpielsk.

W uroczystym otwarciu drogi uczestniczyli: starosta Jarosław Sochacki, wicestarostka Monika Kalinowska, radni - Danuta Tyraj

i Leszek Krajnik, dyrektor Zarządu Dróg Powiatowych Piotr Pawłowski, wójt gminy Wąpielsk Beata Gabryszewska, zastępca wójta gminy Wąpielsk Marcin Rempuszewski, sekretarz gminy Wąpielsk Agnieszka Ciecierska, przewodniczący rady gminy Wąpielsk Wojciech Rutkowski, nadleśniczy Nadleśnictwa Skrwilno Ryszard Nowaczyk, nadleśniczy Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń Robert Paciorek, inżynier nadzoru Nad-

leśnictwa Golub-Dobrzyń Aleksandra Soborska-Gnap, sekretarz Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń Joanna Zarębska, przedstawiciel Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego Mar-Dar, sołtys Radzik Dużych Mirosław Pulut i ks. Sławomir Witkowski. Zabrakło wicestarosty Piotra Czarneckiego, który w tym czasie pracował.

(jd)

fol. Powiat Rypński

Region

Wieś nam w duszy gra

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zaprasza do udziału w wyjątkowym konkursie filmowym.

Konkurs „Wieś nam w duszy gra” jest adresowany do kół gospodyń wiejskich z całej Polski, zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze KGW. Jego ideą jest zaprezentowanie działalności KGW, ale także panoramy polskiej wsi – otoczenia, aktywności społecznych mieszkańców, pracy w gospodarstwie, atrakcji związanych z życiem na terenach wiejskich.

– Pracą konkursową jest krótki, maksymalnie 2-minutowy film nakręcony w dowolnej technice

– kamerą, aparatem fotograficznym lub smartfonem. Powinien on pokazywać różnorodne aspekty i przykłady działalności Koła – udział w pokazach i konkursach (np. kulinarnych czy rękodzielniczych), a także festynach, dożynkach i jarmarkach. Mogą być pokazane działania charytatywne i społeczne. Praca może zawierać także krótką historię Koła – jak i kiedy powstało, jak promuje lokalne tradycje i kulturę. Cenne będą wypowiedzi mieszkańców

wsi na temat działalności KGW – czytamy w komunikacie ARiMR.

Istotnym elementem pracy powinno być pokazanie otoczenia wsi – jej walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a także ewentualnych atrakcji turystycznych. Jury konkursowe złożone z pracowników Biura Prasowego ARiMR będzie oceniać nie tylko tematykę filmu, ale także jego walory artystyczne, montaż, oprawę dźwiękową itp.

(AdWo), fot. ilustracyjne

Region

Wystąpienie siły wyższej w gospodarstwie

W ostatnim czasie mamy do czynienia z niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi (burzami, nawałnicami, ulewnymi deszczami, wysokimi temperaturami).

W związku z tym rolnicy ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich i obszarowych, którzy ponieśli w wyniku szkodliwych działań atmosferycznych straty w uprawach lub w pogłowie zwierząt, mogą zgłaszać przypadki wystąpienia siły wyższej do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Oświadczenia o wystąpieniu siły wyższej w gospodarstwie, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia wraz z dokumentami potwierdzającymi zajście nadzwyczajnych okoliczności, należy złożyć w biurze powiatowym ARiMR niezwłocznie po wystąpieniu zdarzenia. Dowodami w tej sprawie mogą być zeznania świadków, opinie biegłych, raporty z oględzin, np. protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na

miejsce wystąpienia szkód.

– Istotne jest, żeby do dnia wydania decyzji o przyznaniu dopłat bezpośrednich lub innych płatności obszarowych za 2024 rok dostarczyć niezbędną dokumentację dotyczącą wystąpienia siły wyższej. Jeżeli przedstawione dowody będą uznane przez kierownika biura powiatowego, zachowane zostanie prawo do uzyskania płatności do gruntów rolnych lub zwierząt, których dotyczyło działanie siły wyższej oraz które spełniały warunki kwalifikowalności w dniu wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności – informuje ARiMR.

Pracownicy Agencji dołożą wszelkich starań, by przeprowadzić poszkodowanych rolników przez wszystkie formalności.

(AdWo)

Odpust i dziarska zabawa w Okalewie

GMINA SKRWILNO ➤ W niedzielę 16 czerwca w parafii pw. Matki Boskiej Szkaplerznej odbył się odpust. Następnie miał miejsce festyn rodzinny z atrakcjami dla dzieci i zabawą taneczną do późnych godzin nocnych

Sumę odpustową odprawił i kazanie wygłosił proboszcz ks. Paweł Gniatkowski. Po uroczystej mszy świętej przyszedł czas na zabawę. Panie z miejscowego KGW jak zawsze stanęły na wysokości zadania, przygotowując nie tylko pyszności do jedzenia, ale i wyjątkową oprawę festynu. Był grill, pyszne ciasta, popcorn i wata cukrowa. Dla najmłodszych uczestników niezwykle fascynująca była zabawa na dużej dmuchanej zjeżdżalni. Wspinaczka i zjeżdżalnia sprawiły, że szaleństwom nie było końca.

Oczywiście nie mogło zabraknąć malowania twarzy, brokatowych tatuaży i uroczych warkoczyków. W czasie trwania imprezy dużą popularnością cieszyły się przejazdy bryczką po

terenie wokół miejscowego pałacu. Dodatkową atrakcją była fotobudka, która dostarczyła

uczestnikom wiele radości i pozwoliła na zatrzymanie w czasie tych wspaniałych momentów.

Dziarskie panie z Okalewa zadbaly o wszystko.

- Pogoda dopisała, frekwen-

cja mimo obaw również i nawet problemy z prądem nie przeszkodziły nam w dobrej zabawie - mówi przewodnicząca koła Daria Szablewska. - Atrakcje były bardzo zróżnicowane, każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Sądząc po minach i zmęczeniu uczestników festyn był niezwykle udany. Dziękuję bardzo wszystkim mieszkańcom i gościom zaproszonym za przybycie. Dodatkowe podziękowania należą się także sołtysom, radnym, członkom rad sołeckich oraz państwu Magdzie i Marcinowi Palińskim.

Zwieńczeniem wieczoru była zabawa taneczna przy muzyce granej przez DJ. Gorąca atmosfera i tańce trwały do późnych godzin nocnych.

Tekst i fot. (AdWo)

Zbadaj piersi

REGION ➤ Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym w Polsce. Co roku rozpoznaje się go u 22 tys. kobiet. W naszym kraju od kilkunastu lat zwiększa się zachorowalność i umieralność na raka piersi. Wprawdzie istnieje program przesiewowych badań mammograficznych, ale zgłasza się do niego średnio 45 procent uprawnionych pań, a są takie gminy, gdzie ten odsetek wynosi około 5 procent

W ramach programu Profilaktyki Raka Piersi finansowanego przez NFZ Luxmed Diagnostyka zaprasza mieszkanki Rypina w wieku od 45 do 74 lat na bezpłatną mammografię. W czwartek 22 sierpnia od 10.00 do 16.00 przy ul. Rynek (dawny plac Wolności) na panie będzie czekał mammo-bus Luxmed-u. Wcześniej należy się zarejestrować pod nr tel. 22 880 90 80. Przed połączeniem telefonicznym należy przygotować dowód osobisty. Na badanie warto zabrać ze sobą zdjęcia lub płyty CD z poprzednich mammografii, o ile były wykonane w pracowni Luxmed-u.

Badaniu powinny poddać się kobiety, które nie miały zdiagnozowanej wcześniej złośliwej zmiany nowotworowej w piersi, a ostatnią mammografię robiły ponad 2 lata temu oraz panie po leczeniu onkologicznym raka piersi, jeśli zakończyły terapię. One powinny powtarzać mam-

mografię co rok. Wyłączone z badania są kobiety objęte opieką nad rodzinami wysokiego, dziedzicznie uwarunkowanego ryzyka zachorowania na raka jajnika lub raka piersi albo aktualnie leczące się na ten nowotwór. One są objęte osobnym programem.

Mammografia to diagnostyczna procedura wykorzystująca promieniowanie rentgenowskie do uzyskania szczegółowych obrazów wnętrza gruczołu piersiowego, co umożliwia wykrywanie zmian patologicznych, takich jak guzki, zmiany strukturalne czy

inne nieprawidłowości. Mammografia jest istotna w wykrywaniu wczesnych stadiów raka piersi, ponieważ pozwala na identyfikację zmian, zanim staną się widoczne lub wyczuwalne podczas rutynowego samobadania.

Jest niezwykle ważnym na-

rzędziem w programach przesiewowych, mających na celu zapobieganie i wczesne wykrywanie tej poważnej choroby, co z kolei zwiększa szansę na skuteczną terapię i poprawia rokowanie pacjentek. Procedura ta jest częścią regularnych badań profilaktycznych dla kobiet w określonych grupach wiekowych, np. w okresie menopauzy oraz dla tych, u których istnieje zwiększone ryzyko wystąpienia raka piersi.

Jak przygotować się do badaniach

Przed planowanym terminem mammografii należy zaprzestać stosowania dezodorantów, balsamów lub talku na piersiach i pod pachami. Substancje te mogą wpłynąć na jakość uzyskiwanych obrazów. W dniu badania warto włożyć wygodne ubranie, żeby sprawnie przebrać się w fartuch ochronny.

Tekst i fot. (jd)

Region

Pomoc do rodzin pszczelich

W tegorocznym naborze wniosków o przyznanie wsparcia do prezimowanych rodzin pszczelich złożono ponad 44 tys. wniosków.

Do rozdysponowania w ramach dofinansowania realizowanego w formule pomocy de minimis w rolnictwie jest 80 mln zł. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa rozpo-

częła wydawanie decyzji o przyznaniu pomocy, a w następnym tygodniu planowane jest rozpoczęcie wypłat. O dofinansowanie do prezimowanych rodzin pszczelich mogli ubiegać się ho-

dowcy, którzy prowadzą działalność nadzorowaną i są wpisani do rejestru Powiatowego Lekarza Weterynarii i ewidencji producentów Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnic-

twa. W sumie pszczelarze złożyli w tym roku ponad 44 tys. wniosków – najwięcej na Lubelszczyźnie (ponad 5 tys.), w Małopolsce (4,5 tys.) i na Podkarpaciu (4,3 tys.).

– Stawka dofinansowania to – tak jak w poprzednim roku – 50 zł do każdej prezimowanej rodziny pszczelej, a pula środków zarezerwowanych na tę pomoc wynosi 80 mln zł. Wsparcie udzielane jest w formule pomo-

cy de minimis w rolnictwie – informuje ARiMR.

O wsparcie na utrzymanie pszczoł w okresie bezpożytkowym można było się ubiegać już po raz czwarty. W 2021 roku pszczelarze otrzymali z tego tytułu blisko 20 mln zł, w 2022 ponad 23 mln zł, a w 2023 niemal 77 mln zł.

(AdWo)
fot. archiwum

AKADEMIA KUJAŃSKO-POMORSKA

JEDNOLITE 5-LETNIE STUDIA MAGISTERSKIE

- PRAWO (Studia nauczycielskie)
- PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I Wczesnoszkolna

STUDIA MAGISTERSKIE, INŻYNIERSKIE, LICENCJACKIE

- PSYCHOKRYMINALISTYKA
- EKONOMIA
- FINANSE I RACHUNKOWOŚĆ
- ADMINISTRACJA
- PEDAGOGIKA: RESOCJALIZACJA, OPIKA NAD DZIECKIEM I INNE
- PRACA SOCJALNA
- FILOLOGIA (ponad 600 godzin praktycznej nauki języka obcego)
- PIELĘGNIARSTWO
- BUDOWNICTWO
- INFORMATYKA
- GEODEZJA I KARTOGRAFIA
- PRAWO MIĘDZYNARODOWE I UE W BIZNESIE
- PRAWO W ZARZĄDZANIU
- OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

STUDIA PODYPLOMOWE

KOLEGIUM DOKTORSKIE

www.akp.bydgoszcz.pl

ul. Toruńska 55, BYDGOSZCZ
+48 500 149 149

1 MIEJSCE w Bydgoszczy i regionie RANKING Szkół Wyższych i Akademii Perspektywy 2023

W POLSCE POLNOOCNEJ W POLSCE

zajęcia - zdalnie i stacjonarnie

kilkadziesiąt kierunków i specjalności

Zapisz się online! srs.akp.bydgoszcz.pl

KOLEGIUM DOKTORSKIE
Badawstwo stopni:
• DOKTORA
• DOKTORA HABILITOWANEGO
NAUKI PRAWNE
NAUKI O KULTURZE I RELIGII

Okrągły jubileusz OSP Gulbiny

GMINA BRZUZE ▶ Odsłonięciem i poświęceniem tablicy pamiątkowej ufundowanej przez druhow z miejscowego OSP rozpoczęto w sobotę 20 lipca uroczyste obchody 100-lecia jednostki

– Przygotowania czyniliśmy już od dwóch lat. Ustaliliśmy datę wydarzenia i zaczęliśmy pozyskiwać na nie środki. Składaliśmy wnioski w otwartych naborach ofert oraz konkursach i tym sposobem na nowy sztandar i proporzec drużyny młodzieżowej otrzymaliśmy pieniądze z Fundacji Agencji Rozwoju Przemysłu. Znaleźli się też sponsorzy z bliższych okolic, np. Biogazownia Rypin czy państwo Marianna i Józef Karczewscy, właściciele firmy Karo. Urząd Gminy Brzuze wsparł nas organizacyjnie m.in. dostarczając namioty i drewniany podest – wyjaśnia prezes Krzysztof Budziński.

Świętowanie okrągłej rocznicy trwało cały dzień. W części oficjalnej zaproszeni goście gratulowali jubileuszu, wręczali kwiaty i drobne upominki na ręce prezesa. Oprawę muzyczną uroczystości zapewniła Miejska Orkiestra Dęta z Rypina pod batutą Klaudii Kuźmińskiej. Ciekawostką jest, że formacja powstała jako orkiestra strażacka pod koniec XIX wieku.

Po części oficjalnej wszyscy zostali zaproszeni na obiad, a po

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

posiłku, z nową energią można było świętować dalej oglądając m.in. przygotowane przez Aleksandrę Budzińską zabawne krótkie przedstawienie, uczestnicząc w pokazach ratownictwa, podziwiając dawny strażacki sprzęt. Dzieci szalały na dmuchałkach i bawiły się z animatorkami. Gdy zapadł zmrok rozpoczęła się za-

bawa taneczna.

Zapytaliśmy prezesa OSP Gulbiny o najbardziej nietypową akcję, w której uczestniczył.

– Było to poszukiwanie krowy, która uciekła gospodarzowi w Rakowie. Przyszła na jezioro Dłuskie na pomost, wskoczyła do wody i przyplłynęła do Gulbin. Tam weszła do zarośniętego zdi-

czatego sadu i schowała się w bagnie, które w nim było. Zadysponowano nas do poszukiwań, był jeszcze Rypin oraz chyba jeszcze ze trzy jednostki OSP. To bagno było mocno zarośnięte i ona tak się schowała, że nie mogliśmy jej znaleźć. Była to bardzo sprytna i do tego nieuchwytna krasula. Gdy już zjadła to co rośło w tym

sadzie wybierała się, najczęściej nocą, na pola, gdzie wyciągała snopki ze stogów i się nimi posiłała. W końcu przyjechał jej właściciel i ją zabrał – opowiedział Krzysztof Budziński historijkę krowy, która za wszelką cenę chciała odzyskać wolność.

Obchody 100-lecia OSP Gulbiny zaszczycili m.in.: Zbigniew Sosnowski – poseł na Sejm, wiceprezes oddziału wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Toruniu, Piotr Hemmerling – wicewojewoda kujawsko-pomorski, st. bryg. Rafał Świechowicz – kujawsko-pomorski komendant wojewódzki PSP, mł. kpt. Marcin Czarnecki – zastępca komendanta powiatowego Państwowej Straży Państwowej w Rypinie, Jan Pankowski – prezes zarządu oddziału powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Rypinie, Jan Koprowski – wójt gminy Brzuze, Jarosław Sochacki – starosta rypiński, Paweł Grzybowski – burmistrz Rypina oraz radni i przedstawiciele sąsiednich jednostek OSP.

Tekst i fot. (jd)

Pieniądze na wiejskie drogi

REGION ▶ Samorząd województwa dofinansuje w tym roku czterdzieści dwie inwestycje modernizacyjne na drogach dojazdowych do gruntów rolnych w całym regionie. Środki, ponad 12 mln złotych, pochodzą z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych (FOGR), który powstaje z opłat za wyłączenia pól i łąk z produkcji rolnej

Z przedstawicielami beneficjentów, którymi są gminy wiejskie, spotkali się marszałek Piotr Całbecki, przewodnicząca sejmiku województwa Elżbieta Piniewska, członek zarządu województwa Dariusz Kurzawa i radny województwa Józef Łyczak.

– To dotacje na modernizację tej części infrastruktury

drogowej, której nie możemy finansować z innych środków. Polne drogi, w złych warunkach pogodowych często nieprzejezdne, zmieniamy w drogi utwardzone poprawiając efektywność gospodarowania na wsi – wyjaśniał w rozmowie z dziennikarzami marszałek Piotr Całbecki.

Przewodnicząca Elżbieta

Piniewska podkreśliła w swoim wystąpieniu, że wspomagając efektywności i ułatwiając pracę w gospodarstwach rolnych samorząd województwa konsekwentnie realizuje założoną politykę wobec wsi. Radny Józef Łyczak dodał, że każda adresowana do rolników pomoc jest potrzebna i ważna.

Odpowiedzialny w zarzą-

dzie województwa za rolnictwo Dariusz Kurzawa poinformował, że marszałkowska administracja przystępuje właśnie do ważnego dla rolników dużego projektu dotyczącego retencji. Mówił też o znacznych środkach z Krajowego Planu Odbudowy, które nasze województwo będzie mogło wykorzystać na przedsięwzięcia związane z bu-

dową i modernizacją wiejskich sieci wodno-kanalizacyjnych.

Łączna długość modernizowanych w tym roku za pieniądze z FOGR odcinków drogowych to 31 kilometrów. W latach 1999-2023 było to łącznie ponad 2 tysiące kilometrów, a łączna wartość dotacji przekroczyła 140 mln złotych.

(artykuł sponsorowany)

Region

Nowe pociągi regionalne z Pesy

Samorząd województwa kupuje w Pesie Bydgoszcz pięć nowych nowoczesnych pociągów elektrycznych, które bydgoski producent dostarczy w 2027 roku. Podczas ceremonii przekazania stosownej umowy z wiceprezesem spółki Maciejem Maciejewskim spotkali się w piątek (28 czerwca) marszałek Piotr Całbecki i wicemarszałek Aneta Jędrzejewska.

– To kolejne ważne przedsięwzięcie zakupowe poszerzające naszą ofertę komunikacyjną i podnoszące jej standard. Nowoczesna gospodarka wymaga sprawnej mobilności, a to może zapewnić tylko wysokiej jakości publiczny transport pasażerski. Wiąże się to m.in. z koniecznością stałego unowocześniania i uzupełniania taboru – mówił podczas spotkania marszałek Piotr Całbecki podkreślając, że Pesa jest aktywnym ambasadorem i wizytówką regionu. Życzył firmie dalszego rozwoju.

Odpowiedzialna w zarządzie województwa za transport kolejowy wicemarszałek Aneta Jędrzejewska poinformowała, że w tym roku Urząd Marszałkowski spodziewa się na regionalnych liniach kolejowych 8 milionów pasażerów. Wskazała na wartość transakcji dla lokal-

nej gospodarki: – Cieszę się, że po torach w naszym regionie będą jeździć pociągi wyprodukowane w naszym wojewódz-

twie. Tym projektem patrzymy w przyszłość kolei w Kujawsko-Pomorskiem.

Wiceprezes Maciej Macie-

jewski podkreślił, że zamówione przez samorząd województwa pojazdy szynowe to składy najnowszej generacji, a firma pro-

wadzi zaawansowane prace nad pociągami z napędem wodorowym: – W perspektywie trzech lat będziemy mieli pojazd o napędzie wodorowym. Będziemy się cieszyć, jeśli będzie jeździć w naszym regionie.

Zamówione właśnie w Pesie pociągi to czteroczęłonowe zespoły trakcyjne zabierające na pokład 360 osób (160 miejsc siedzących i 200 stojących), oszczędne w eksploatacji, klimatyzowane, wyposażone w urządzenia ułatwiające podróż osobom poruszającym się na wózkach i stojaki na rowery. Wartość kontraktu to 240 mln złotych, źródłem środków są program regionalny Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz budżet państwa.

(artykuł sponsorowany)

Będą nagrody za dożynkowe witacze

REGION ▶ Nim się obejrzymy, nadejdą dożynki. Niebawem na wsiach, najczęściej wzdłuż dróg, zaczną pojawiać się pierwsze słomiane witacze. Za najbardziej pomysłowy można otrzymać nagrodę finansową od Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu

– Zachęcamy wszystkie sołectwa do udziału w konkursie na najbardziej kreatywny i pomysłowy witacz dożynkowy w 2024 roku. To doskonała okazja, aby pokazać swoje zaangażowanie oraz docenić udział wszystkich mieszkańców w przygotowywaniu ulicznych dekoracji – podkreśla organizator.

Uczestnikami mogą być sołectwa z województwa kujawsko-pomorskiego zgłoszone do konkursu przez wójta lub burmistrza. Gmina może wybrać tylko jedno sołectwo, które zgłosi jeden witacz. Podstawowe materiały wykorzystane przy budowie dekoracji powinny być związane ze świętem plonów. Warto więc użyć kłosów, ziarna, warzyw, owoców, kwiatów. Na witaczu należy umieścić nazwę miejscowości i rok sporządzenia ozdoby. Dożynkowe kompozycje powinny być zlokalizowane w widocznych i bezpiecznych dla ruchu pojazdów miejscach oraz

informować o miejscu i terminie dożynek. Organizator wyklucza wykorzystanie żywych zwierząt.

Komisja konkursowa będzie brała pod uwagę m.in. jakość i rodzaj użytych materiałów,

kompozycję całości, walory estetyczne, technikę wykonania, różnorodność zbóż, owoców, wa-

rzyw, ziół, oryginalność formy i rozwiązań technicznych oraz promocję witacza na stronie internetowej gminy.

Na laureatów czekają nagrody finansowe, które zasilą budżet zwycięskich sołectw. W puli jest 10 tys. zł. Nagroda za I miejsce to 5 tys. Reszta środków zostanie rozdzielona między zdobywców II i III miejsca i ewentualnie wyróżnionych nagrodami dodatkowymi.

Zgłoszenie do konkursu należy wysłać przesyłką rejestrowaną lub dostarczyć osobiście do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu, plac Teatralny 2, 87-100 Toruń, z dopiskiem „Konkurs. Pomysłowy witacz dożynkowy 2024”, do 26 września tego roku. Regulamin i formularz zgłoszeniowy są do pobrania na stronie: www.kujawsko-pomorskie.pl/menu-tematyczne/rolnictwo-i-obszary-wiejskie.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Konkurs poetycki biblioteki

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie zaprasza twórców z całej Polski do udziału w XIX Rypińskim Albumie Poetyckim.

W 2006 roku została ogłoszona pierwsza edycja konkursu, którego pomysłodawczynią była ówczesna dyrektorka ksiąźnicy Hanna Buchalska. Od tego czasu Rypiński Album Poetycki stał się ważnym wydarzeniem kulturalnym nie tylko w Rypinie, ale i w kraju, a jego poziom jest naprawdę wysoki.

Jury dotąd przewodniczył Ernest Bryll, lecz z powodu śmierci poety w tym roku poznamy nową osobę, która obejmie tę funkcję. Komisja konkursowa wnikliwie zanalizuje i oceni nadesłane prace. Celem przedsięwzięcia jest inspirowanie twórczości lirycznej, promowanie wartościowych tekstów literackich i popularyza-

cja współczesnej poezji. Tematyka utworów jest dowolna.

Uczestnikiem może być każda pełnoletnia osoba posiadająca obywatelstwo polskie, która do 22 września tego roku prześle na adres Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej, ul. Warszawska 20, 87-500 Rypin trzy dotąd niepublikowane i nie-

nagradzane wiersze. Nadesłane utwory muszą stanowić oryginalną twórczość, nie mogą być nawet we fragmencie plagiatem. Z regulaminem konkursu można zapoznać się w bibliotece lub na stronie internetowej ksiąźnicy: <https://biblioteka.rypin.eu>.

Fundatorem nagród dla zwycięzców poetyckich potyczek jest

spółka Kaufmann Rypin. Za zajęcie pierwszego miejsce twórca otrzyma 2 tys. zł, za drugie – 1,2 tys. zł, za trzecie – 800 zł. Wydarzenie sponsoruje również Biogazownia Rypin. Patronat nad konkursem objął, jak co roku, burmistrz Rypina Paweł Grzybowski.

Tekst i fot. (jd)

Ruszyła przebudowa drogi w Stępowie

GMINA RYPIN ➤ Rozpoczęła się przebudowa drogi w Stępowie na odcinku 1,228 km, biegnącym od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 563, przy szkole podstawowej, aż do skrzyżowania z nowo wybudowaną drogą w kierunku Kwiatkowa

Wykonane zostały roboty przygotowawcze i ziemne, częściowo wykonane zjazdy do posesji i poszerzenie pobocza oraz instalacja elektryczna pod oświetlenie uliczne. Koszt przebudowy drogi wyniesie 1.699.675,25 zł. Gmina Rypin na realizację inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr

120316C Sadłowo-Stępowo od km 3+435 do km 4+663” pozyskała dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 60 %. Pozostała część kosztów zostanie pokryta z budżetu gminy. Zakres wszystkich robót obejmuje: roboty przygotowawcze i roboty rozbiórkowe; roboty

ziemne – ścinka poboczy, korytowanie pod warstwy konstrukcyjne; poszerzenie istniejącej podbudowy; wykonanie nowej nawierzchni jezdni – warstwy wyrównawczej, wiążącej i ścieralnej z mieszanki mineralno-bitumicznej, ze wzmocnieniem geosiatką z włókien szklanych; wykonanie nowej nawierzchni

chodnika z kostki betonowej; wykonanie zjazdów do posesji i nawierzchni chodnika z kostki betonowej i bitumicznej; wykonanie elementów spowalniających ruch – progu zwalniającego z przejściem dla pieszych, wyspy spowalniającej ruch; wykonanie elementów bezpieczeństwa ruchu: ustawienia barier i poręczy

ochronnych, ustawienia znaków aktywnych na przejściu dla pieszych, oznakowania pionowego i poziomego; oświetlenie uliczne. Przebudowa drogi zostanie zakończona w sierpniu 2024 roku.

(ak)
fot. UG Rypin

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO

o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Na podstawie art. 11d ust. 5 w związku z art. 11a ust.1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

STAROSTA RYPIŃSKI

zawiadamia, że w dniu **17 czerwca 2024 roku** (po uzupełnieniu wniosku w dniu 12.07.2024 r.) zostało wszczęte na wniosek **Wójta Gminy Rypin** postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt: **„Budowa drogi w miejscowości Czyżewo”**.

Nieruchomości objęte wnioskiem o wydanie decyzji w obrębie ewidencyjnym 0004 Czyżewo, jednostka ewid. 041204_2 gm. Rypin

- 1.Nieruchomości (oznaczone numerem ewidencyjnym działek) położone w części w liniach rozgraniczających teren inwestycji – działki podlegające podziałowi: 14(14/1, 14/2), 18/2(18/6, 18/7), 18/5(18/8, 18/9), 19(19/1, 19/2), 20(20/1, 20/2), 85/1(85/2, 85/3), 88/1(88/2, 88/3),
2. Nieruchomości, (oznaczone numer ewidencyjnym działek) z których korzystanie będzie ograniczone: 84
3. Nieruchomość (oznaczona numerem ewidencyjnym działek) stanowiąca istniejący pas drogowy, wzdłuż którego zrealizowana zostanie przedmiotowa inwestycja: 89

Przed nawiasem podano nr działki przed podziałem, w nawiasie numery działek po podziale, gdzie pogrubioną czcionką oznaczono działkę przeznaczoną pod drogę.

- Jednocześnie informuję, że:
- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tj: Dz.U. z 2024 r., poz. 311) z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
  - zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2024 poz. 572) niniejsze zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia;
  - strony niniejszego postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w terminie 14 dni od daty dokonania się zawiadomienia w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38, w godzinach pracy urzędu;
  - niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikające z art. 10KPA

Z up. STAROSTY
inż. Joanna Kacprzycka
z-ca kierownika
Wydziału Budownictwa

Czysta historia

XX WIEK ▶ Trudno wyobrazić sobie współczesne gospodarstwo domowe bez odkurzacza. Co więcej są to często odkurzacze niewymagające naszej obsługi. Ludzkość dość długo musiała obchodzić się bez odkurzaczy. Wynalazek ten powstał w 1901 roku, a w Polsce spopularyzowany został dopiero po II wojnie światowej

Wynalezienie odkurzacza zawdzięczamy niezwykle wszechstronnemu inżynierowi z Wielkiej Brytanii. Hubert Cecil Booth pracował jako projektant diabelskich młynów. Jego najśłynniejsze dzieło do dziś możemy podziwiać we Wiedniu. Po powrocie do Londynu Booth wziął udział w prezentacji nowoczesnej maszyny do czyszczenia wagonów kolejowych. Przypominała odkurzacza, ale działała na odwrót, czyli zdmuchiwała kurz do specjalnego worka. Prezentacja wypadła blado. Wagon po zabiegu był jeszcze brudniejszy niż przed odkurzaniem. Booth zapytał konstruktora czy nie byłoby logiczniej zasysać kurz do wewnątrz. Ten odrzekł, że pomysł jest nierealny do wykonania.

Booth rozpoczął eksperymenty od siebie i prawie doprowadził do uszczerbku na zdrowiu. Pewnego dnia zaczął wciągać ustami kurz, używając do tego chusteczki do nosa w formie filtra. Po niespełna roku pracy pierwszy odkurzacza był gotowy. Był 1901 rok. Maszyna Bootha była ogromna. Umieszczono ją na 4 kołach, a do przeciągania służył... koń.

Inżynier rozpoczął akcję promowania odkurzacza

w Londynie. Pomalowana na czerwono maszyna przemierzała ulice bogatych dzielnic miasta. Pojedyncza usługa odkurzania była bardzo droga. Jej koszt równał się rocznemu wynagrodzeniu służki. Wielu bogatych londyńczyków decydowało się na wynajem odkurzacza tylko ze względów prestiżowych. Każdy z sąsiadów wiedział, że w okolicy działa odkurzacza Bootha. Był on tak głośny, że straszył konie ciągnące bryczki i wozy.

Pierwszy odkurzacza oczyszczał również pałace królewskie, skąd wyciągnięto łącznie 26 ton kurzu. Fama poszła dalej i dotarła do Europy. Wkrótce w Londynie odkurzacze zakupili car Rosji oraz cesarz Niemiec. Kolejne modele odkurzacza działały na identycznej zasadzie jak prototyp, ale udało się je miniaturyzować. W 1915 roku na rynku pojawiły się pierwsze odkurzacze dostępne dla zwykłych zjadaczy chleba. W wielkich majątkach ziemskich do lamusa odszedł zwyczaj corocznego wyjazdu rodziny na dwa tygodnie, by w tym czasie służba mogła dokładnie oczyścić dom.

Za oceanem Amerykanie rozpoczęli produkcję własnych odkurzaczy z docze-

pianymi workami na kurz. Tego typu odkurzacze zaczęły przypominać używane w domach współcześnie. Do II wojny światowej z uwagi na niedostępność cenową większość ludzi wciąż czyściła dywany metodą trzepaczki. O jej popularności świadczą metalowe trzepaki instalowane przy niemal każdym bloku powstałym w Polsce w okresie PRL. Jeśli mowa o tym okresie, to warto wspomnieć, że popularne były wówczas mechaniczne odkurzacze „Kasia”. Popychanie odkurzacza powodowało ruch szczotek i powierzchowne czyszczenie powierzchni. Tego typu urządzenia kupimy nawet dziś w cenie ok. 100 zł.

W okresie PRL prawie każdy odkurzacza był produkowany w Rzeszowie. Najpopularniejszym modelem był odkurzacza Alfa. Przypominał kształtem obły pocisk, nie miał kółek i mógł służyć także jako suszarka czy rozpylacz farb. W latach 80. pojawił się model Predom 251, 351 lub 451 o bardziej kanciastym kształcie. Tego typu odkurzacze pamięta już każdy Polak w wieku powyżej 40 lat. W 1997 roku w Szwecji zaprezentowano Trilobite - pierwszy autonomiczny odkurzacza.

(pw)

XX wiek

Bój o nauczycielki

Czy wiara nauczyciela ma znaczenie? Dziś mało kto zwraca na to uwagę, ale w przedwojennym Chrostkowie w 1936 roku wybuchł bunt przeciwko władzom szkolnym, które przysłały do wsi „nieodpowiednie” nauczycielki.

Przedwojenny system edukacji był dość skomplikowany. Kwestię utrzymania budynków szkół powierzono wyłącznie gminom. Jeśli szkoły nie było we wsi wcale, wówczas tylko własny wysiłek ludności prowadził do powstania szkoły. Gdy budynek był gotowy, można było zgłosić się do inspektora oświaty, by ten przysłał nauczycieli. O pedagogów nie było łatwo, ponieważ pensja nauczyciela nie była wysoka, zwłaszcza na prowincji.

Gdy w 1936 roku w Chrostkowie pojawiły się nowe nauczycielki, we wsi podniosło się larum. Okazało się, że jedna z pań jest wyznania ewangelickiego, zaś druga jest katoliczką, ale wyszła za ewangelika. Gdy ludzie złożyli protest do inspektora szkolnego w Sierpcu, ten

przyjechał i ostrzegł mieszkańców, że za takie protesty grozi 5 lat więzienia.

Takie postawienie sprawy rozsierdziło ludzi jeszcze bardziej. Zagrozili, że nie posła dzieci do szkoły. W sprawę włączył się zarząd gminy, który poparł mieszkańców. W gminie oburzano się na fakt, że władze szkolne nie liczą się ze zdaniem mieszkańców, którzy własnymi rękami wznosili szkołę.

Dziś sprawa z Chrostkowa może nas bulwersować, ale w tamtych czasach kwestia wiary miała znacznie większe znaczenie niż dziś. Wiara była bezpośrednio powiązana z narodowością. Polacy byli katolikami, Niemcy ewangelikami... to uogólnienie, ale budziło w ówczesnych wielkie emocje.

(pw)

XX wiek

W poszukiwaniu Chopina

Szafarnia znana jest z uwagi na postać Fryderyka Chopina. W latach 30. istniała tu żeńska szkoła zawodowa mleczarstwa i serowarstwa. W 1934 roku do Szafarni przyjechała Jadwiga Krawczyńska, pracująca dla gazety *Expres Poranny* w Warszawie. Dzięki niej wiemy nieco więcej na temat przedwojennej Szafarni.

Dziennikarce z Warszawy pokazano przypałacowy park. Tu pod jedną leciwą akacją miała być wmurowana kamienna ławka, na której przesiadywał Chopin lub Szopen, bo taką wersję pisowni preferowano w przedwojennej Polsce. Kiedy w 1931 roku budowano nowe obiekty dla mleczarni i serowarni, robotnicy mieli natrafić na gruz pochodzący z byłego pałacu. Nie natrafiono niestety na piwnice dawnego dworku. Dziennikarce trudno było uzyskać informacje, ponieważ okolice Szafarni zamieszkiwało wielu „nowych” rolników, którzy posiadali po kilka mórg ziemi ornej i nie słyszeli o Chopinie. Jedynym źródłem informacji dla pani redaktor był Bocheniec.

Właścicielem tamtejszego majątku był Bolesław Płoski

z Sokołowa. Opowiedział m.in. o swoich wizytach w dawnym dworze w Szafarni. Był parterowy, kryty gontem z drewna, miał duże okna z drobnymi szybami. Stary dwór zniszczył nowy właściciel majątku - Niemiec nazwiskiem Feige. Stary dwór stał za obecnym budynkiem, nieco w głąb parku. Zabytkowe wyposażenie dworku znikło także za panowania Feige. Płoski nie przypominał sobie z dzieciństwa, by widział w dworku fortepian. Między dworkiem, a drogą w kierunku Płonno miał dawniej rozciągać się las - później wycięty. Zasypano również drugi staw znajdujący się w parku.

Dziennikarka nie znalazła żadnych informacji na temat Chopina u ówczesnych właścicieli Płonno.

(pw)

Święta państwowe w PRL-u

XX WIEK ♦ W latach 1945 – 1989, czyli w okresie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej święta państwowe były okazją do pokazania osiągnięć partii oraz poszczególnych zakładów pracy. Typowe dla tego okresu były: Dzień Kobiet, Święto Pracy, Święto Odrodzenia (22 lipca) i Rocznica Rewolucji Październikowej (7 listopada) oraz święta branżowe, np. Dzień Hutnika. Wiele świąt zostało też zniesionych przez władzę, m.in. Święto Trzech Króli, Dzień Konstytucji 3 Maja, Święto Matki Boskiej Zielnej oraz Święto Niepodległości

Jednym z najważniejszych świąt tego okresu było Święto Odrodzenia obchodzone 22 lipca z okazji ogłoszenia Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego 22 lipca 1945 roku i powstania tym samym Polski Ludowej. Święto Odrodzenia było okazją do podsumowania przez władzę dorobku Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Z tej okazji w całym kraju odbywały się uroczyste akademie, a w czasie ich trwania odznaczano wielu zasłużonych dla Polski Ludowej obywateli. Wręczano m.in. Order Sztandaru Pracy Pierwszej Klasy, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski oraz Złoty Krzyż Zasługi. Przypominamy, że 22 lipca 1944 roku, po prawie 5 latach trwania II wojny światowej ogłoszony został Manifest Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. 20 lipca 1944 roku w Moskwie został on podpisany i zatwierdzony przez Józefa Stalina, a następnie również tam ogłoszony. Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego został powołany w Moskwie, zdominowany był przez komunistów polskich i funkcjonował pod polityczną kontrolą Józefa Stalina. Na powstanie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Na-

rodowego miało wpływ tajne Centralne Biuro Komunistów Polski przy Komitecie Centralnym Wszechzwiązkowej Komunistycznej Partii (bolszewików) oraz delegacja Krajowej Rady Narodowej, jednak ostateczną decyzję o jego powstaniu, nazwie, statusie i kształcie personalnym podjął Józef Stalin.

Dzień 22 lipca ustanowiono świętem narodowym (i dniem wolnym od pracy) ustawą Krajowej Rady Narodowej w dniu 22 lipca 1945 roku, czyli rok po podpisaniu Manifestu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Święto zastąpiło zniesione ustawą Krajowej Rady Narodowej Narodowe Święto Niepodległości obchodzone 11 listopada. Święto zostało zniesione ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 roku przyjętą przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej. Przeciwno likwidacji święta protestował ówczesny prezydent RP Wojciech Jaruzelski.

Święto obchodzono w całym okresie Polski Ludowej. Główne uroczystości odbywały się na ówczesnym placu Zwycięstwa (obecnie placu marszałka Józefa Piłsudskiego) w Warszawie, bądź na Stadionie Dziesięciolecia. Święto to było dniem wolnym od pracy. Zostało zniesione

ustawą przyjętą przez Sejm Kontraktowy z dnia 6 kwietnia 1990 roku (weszła w życie 28 kwietnia). Równocześnie przywrócono Święto Narodowe Trzeciego Maja.

Na dzień 22 lipca starano się wyznaczać ważne rocznice i wydarzenia. W Warszawie w ten dzień oddano do użytku m.in. odbudowany most Księcia Józefa Poniatowskiego (1946), Trasę W-Z (1949), Marszałkowską Dzielnicę Mieszkaniową (1950), Pałac Kultury i Nauki oraz Stadion Dziesięciolecia (1955), kino „Luna” (1962), most Łazienkowski (1974). Przekładano na ten dzień również znaczące uroczystości. Przykładem jest sesja Miejskiej Rady Narodowej w Jastarni w dniu 22 lipca 1973, podczas której odczytano rozporządzenie nadające osiedlu z dniem 1 stycznia tego roku prawa miejskie. Co ciekawe, w okresie PRL-u, tego dnia odbywał się również Wielki Międzynarodowy Turniej Rycerski na Zamku Golubskim.

Poza świętem związanym z ogłoszeniem Manifestu Lipcowego ważnym dniem była rocznica wybuchu rewolucji październikowej. Z tej okazji w zakładach pracy, instytucjach państwowych oraz szkołach

również odbywały się uroczyste akademie, masówki, wieczornice oraz odczyty, m.in. o roli pokojowych inicjatyw ZSRR we współczesnym świecie.

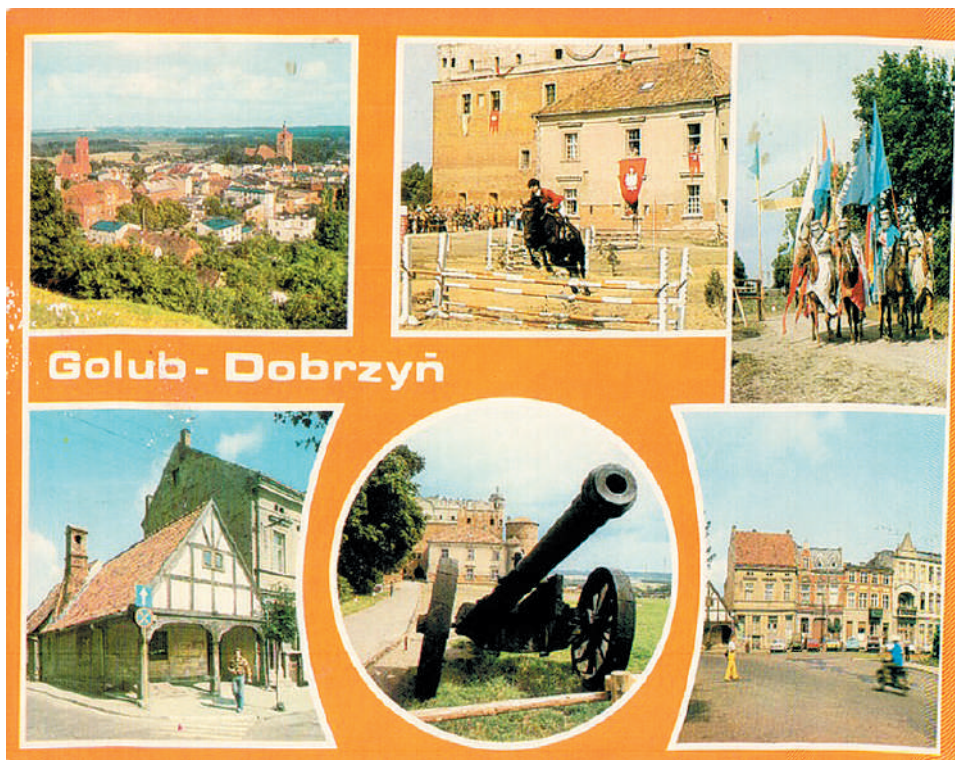
W Polsce zaczęto je celebrować po II wojnie światowej. Organizowano akademie i odczyty w szkołach, instytucjach, zakładach pracy, rewie wojskowej, uroczystości przy pomnikach przyjaźni polsko-radzieckiej czy polsko-radzieckiego braterstwa broni. W czasie obchodów podkreślano wielką rolę rewolucji w rozwoju światowej demokracji, decydujące znaczenie Związku Radzieckiego dla odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 i 1945 roku, korzyści płynące z polsko-radzieckiego sojuszu. Rocznica rewolucji była punktem kulminacyjnym obchodów miesiąca przyjaźni polsko-radzieckiej. Święto rewolucji zniesiono w 1989 roku.

Jednym ze świąt branżowych obchodzonych uroczystością na terenie całego kraju był Dzień Hutnika. Celebrowały ten dzień wszystkie zakłady pracy wchodzące w skład sektora przemysłu ciężkiego. W miastach, gdzie zawód hutniczy miał głęboko zakorzenione tradycje, urządzały się uroczyste pochody, liczne

akademie, koncerty oraz zabawy festynowe. Zakłady pracy organizowały imprezy kulturalno-sportowe. Odbywały się w mieście hutniczym mecze piłkarskie, koszykarskie oraz łucznicze, w zakładowym domu kultury wystawiano sztuki teatralne dla młodzieży szkolnej, na głównym placu miejskim organizowano dla pracowników i mieszkańców koncerty zespołów pieśni i tańca oraz grup estradowych.

Uroczystości obchodzony był także Międzynarodowy Dzień Kobiet. Już tydzień przed 8. marca w zakładach pracy odbywały się przygotowane przez Wydziałowe Komisje Kobiety odczyty, pogadanki oraz zebrania, w czasie których omawiany był dorobek kobiet w okresie istnienia PRL. Robotnice zobowiązywały się na takich zebraniach do jeszcze lepszej i wydajniejszej pracy. W dniu samego święta organizowano uroczyste akademie na cześć solenizantek. Podczas takich spotkań otrzymywały one kwiaty od przedstawicieli zakładu pracy, wznoszone były na ich cześć toasty.

Opr. (Szyw)
fot. domena publiczna
/Szyw

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886-127-311

Sprzedam działkę rolną z budynkiem gospodarczym w Bartlewie. Pow. 0,26 ha. Cena 15 tys. zł. Tel. 510-946-088

Rolnictwo

Zwierzęta

Sprzedaż kurek odchowanych dostawa gratis. Tel. 503-508-148

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej „KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne „Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Odwiedzili stolicę Wielkopolski

RYPIN/KRAJ ▶ Rypińskie koło Polskiego Związku Niewidomych organizuje co jakiś czas wycieczkę, w której biorą udział nie tylko członkowie PZN-u, ale również osoby z innymi niepełnosprawnościami oraz opiekunowie

- Tym razem pojechaliśmy 10 lipca do Poznania. Mimo upału daliśmy radę. Razem z przewodnikiem przeszliśmy wiele kilometrów. Osoby słabowidzące czy z niepełnosprawnością ruchową pokonywały nie tylko upał i kilometry, ale również bariery psychiczne i architektoniczne: schody, nierówności na chodnikach. Zwiedziliśmy Ostrów Tumski z bazyliką archikatedralną Świętych Apostołów Piotra i Pawła wraz z podziemiami, gdzie znajdują się krypty grobowe księcia Mieszka I i króla Bolesława Chrobrego. Przewodnik przedstawił też historię Ostrowa Tumskiego. Idąc na Stare Miasto, osoby słabowidzące mogły brajlować po makietach najważniejszych obiektów Po-

znania. Na starówce zwiedziliśmy piękną farę kolegiacką Matki Bożej. W najstarszej w Polsce, 110-letniej poznańskiej palmiarni mieliśmy przyjemność zobaczyć okazy roślin z całego świata. Jak sama nazwa mówi, w obiekcie rosną przeróżne palmy, bananowce, kakaowce, drzewa kawowe, ogromne okazy kaktusów i wiele, wiele innych roślin - opowiada o wyprawie Zofia Zalewska, prezeska koła PZN-u w Rypinie.

Wycieczka doszła do skutku dzięki dofinansowaniu Urzędu Miasta Rypina w ramach konkursu „Ochrona i promocja zdrowia” oraz Urzędu Gminy Skrwilno.

(jd)
fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

OBWIESZCZENIE STAROSTY RYPIŃSKIEGO o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

Na podstawie art. 11d ust. 5 w związku z art. 11a ust.1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz.U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 i 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

STAROSTA RYPIŃSKI

zawiadamia, że w dniu **17 czerwca 2024 roku** (po uzupełnieniu wniosku w dniu 12.07.2024 r.) zostało wszczęte na wniosek **Wójta Gminy Rypin** postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację następującej inwestycji drogowej pt: „**Budowa drogi w miejscowości Czyżewo**”.

Nieruchomości objęte wnioskiem o wydanie decyzji w obrębie ewidencyjnym 0004 Czyżewo, jednostka ewid. 041204_2 gm. Rypin

- 1.Nieruchomości (oznaczone numerem ewidencyjnym działek) położone w części w liniach rozgraniczających teren inwestycji – działki podlegające podziałowi: 14(14/1, 14/2), 18/2(18/6, 18/7), 18/5(18/8, 18/9), 19(19/1, 19/2), 20(20/1, 20/2), 85/1(85/2, 85/3), 88/1(88/2, 88/3),
2. Nieruchomości, (oznaczone numer ewidencyjnym działek) z których korzystanie będzie ograniczone: 84
3. Nieruchomość (oznaczona numerem ewidencyjnym działek) stanowiąca istniejący pas drogowy, wzdłuż którego zrealizowana zostanie przedmiotowa inwestycja: 89

Przed nawiasem podano nr działki przed podziałem, w nawiasie numery działek po podziale, gdzie pogrubioną czcionką oznaczono działkę przeznaczoną pod drogę.

Jednocześnie informuję, że:

- zgodnie z art. 11d ust. 9 i 10 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tj: Dz.U. z 2024 r., poz. 311) z dniem zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego objęte wnioskiem o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, nie mogą być przedmiotem obrotu w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami. Czynność prawna dokonana z naruszeniem powyższego zakazu jest nieważna;
- zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2024 poz. 572) niniejsze zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia;
- strony niniejszego postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w terminie 14 dni od daty dokonania się zawiadomienia w Starostwie Powiatowym w Rypinie, ul. Warszawska 38, w godzinach pracy urzędu;
- niniejsze obwieszczenie stanowi dopełnienie obowiązku wynikające z art. 10KPA

**Z up. STAROSTY
inż. Joanna Kacprzycka
z-ca kierownika
Wydziału Budownictwa**

**TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO**

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Do 30 listopada nabór wniosków o 300 plus

REGION ▶ Wnioski o świadczenie 300 plus cały czas wpływają do ZUS-u. Ponad 79,3 tys. wniosków złożyli rodzice i opiekunowie z województwa kujawsko-pomorskiego. ZUS wypłacił już pierwsze świadczenia. Na konta uprawnionych w regionie trafiło niemal 132 tys. zł

ZUS ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Świadczenie 300 plus z programu „Dobry Start” dofinansowuje zakup wyprawki szkolnej dla uczniów w wieku do 20 lat lub do 24 lat, jeśli mają orzeczoną niepełnosprawność. – Za uzyskane środki rodzice mogą zakupić na przykład podręczniki, przybory szkolne czy inne niezbędne akcesoria szkolne. 300 zł wypłacane jest raz w roku bez względu na osiągnięty dochód. Świadczenie

nie przysługuje na dzieci uczące się w zerówkach i dla studentów, nawet jeśli są w wieku uprawniającym do świadczenia – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Wiek 20 i 24 lata liczy się rocznikowo, co oznacza, że uczniowie ostatnich klas techników i liceów oraz uczniowie szkół policealnych

także są uprawnieni do świadczenia, jeśli wiek graniczny, czyli 20 albo 24 rok życia osiągnęli przed rozpoczęciem roku szkolnego w danym roku kalendarzowym.

Wnioski o świadczenie 300 plus ZUS przyjmuje od lipca. Można je składać tylko do 30 listopada wyłącznie drogą elektroniczną przez aplikację mobilną mZUS, Platformę Usług Elektronicznych ZUS, portal

Emp@tia lub przez bankowość elektroniczną. – Warto się pośpieszyć i złożyć wniosek jak najszybciej, bo od daty jego wysłania zależy, kiedy otrzymamy świadczenie. Jeśli rodzic złożył poprawnie wypełniony i kompletny wniosek w lipcu albo złoży go w sierpniu, to ma gwarancję wypłaty świadczenia nie później niż do końca września – dodaje rzeczniczka.

Jak dotąd w całym kraju ponad

1,4 mln uprawnionych złożyło wniosek o wyprawkę szkolną na blisko 2,1 mln dzieci. W województwie kujawsko-pomorskim o jednorazowe wsparcie rodzice i opiekunowie złożyli ponad 79,3 tys. wniosków. ZUS wypłacił już pierwsze świadczenia. Do rodzin w całym kraju trafiło ponad 3 mln zł, w regionie niemal 132 tys. zł.

(red), fot. ZUS

Region

Przedsiębiorco, pamiętaj o deklaracji

Każdy przedsiębiorca niezależnie od tego czy zatrudnia pracowników, czy też nie, ma obowiązek składać co miesiąc dokumenty rozliczeniowe do ZUS-u. Mimo to wielu o tym obowiązku zapomina.

Płatnicy składek bez względu na to, czy zatrudniają pracowników, czy zobowiązani są opłacać tylko składkę na własne ubezpieczenie, a także osoby z nimi współpracujące muszą co miesiąc przekazywać dokumenty rozliczeniowe do ZUS-u. – Zwolnieni z tego obowiązku są tylko duchowni, osoby składające dokumenty za nianie oraz osoby, które podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa

kujawsko-pomorskiego.

Wielu płatników nie wywiązuje się z obowiązku comiesięcznego składania dokumentów rozliczeniowych, mimo że ZUS wysyła elektronicznie na ich profil PUE informacje o braku dokumentów za dany miesiąc. Właścicielom firm, którzy nie przekażą dokumentów za dany miesiąc, ZUS utworzy automatycznie wymiar składek z urzędu, co może skutkować błędnym rozliczeniem.

Przedsiębiorcy rozliczający składki za maksymalnie 5 osób,

mogą do ZUS-u przekazywać dokumenty w formie papierowej. Jeśli rozliczają składki za ponad 5 osób, to przekazują dokumenty w formie elektronicznej. Mogą to zrobić za pośrednictwem ePłatnika albo programu Płatnik.

Termin składania dokumentów

Jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe, czyli m.in. urzędy gminy i miasta przekazują dokumenty rozliczeniowe i opłacają składki do 5. dnia następnego miesiąca. Dla pozostałych płatników termin zależy od tego, czy mają osobowość prawną, czy też nie. Dla podmiotów z osobowością prawną np. spółek kapitałowych, spółdzielni, fundacji będzie to termin do 15. dnia następnego miesiąca, a dla pozostałych płatników m.in. jednoosobowych firm i innych podmiotów bez osobowości prawnej będzie to termin do 20. dnia następnego miesiąca.

(red), fot. ZUS

Region

ZUS czy ZUS i OFE?

Jeszcze do końca lipca mężczyźni, którzy nie ukończyli 55 lat, a kobiety 50 lat mogą kolejny raz zdecydować, gdzie ma trafiać część ich składki emerytalnej – na subkonto w ZUS czy do OFE.

Otwarte właśnie okienko transferowe pozwala ponownie wybrać, gdzie ma być przekazywana część składki emerytalnej na drugi filar. – Decyzja dotyczy 2,92 proc. podstawy wymiaru składki emerytalnej. Jeśli ubezpieczony zdecyduje, że 2,92 proc. ma być przekazywane do OFE, to na jego subkoncie prowadzonym przez ZUS będzie zapisywana pozostała część składki emerytalnej w wysokości 4,38 proc. Jeśli zdecyduje się na ZUS, to całość na II filar w wysokości 7,3 proc. (2,92 proc.+4,38 proc.) będzie zapisywana na subkoncie w ZUS-ie – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Formularz „Oświadczenia o przekazywaniu składki do otwartego funduszu emerytalnego albo zewidencjonowaniu składki na subkoncie prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych” (ZUS-US-OFE-03) można złożyć w ZUS-ie osobiście, za pośrednictwem poczty lub drogą elektroniczną, korzystając z profilu na Platformie Usług Elektronicznych. Termin upływa z koń-

cem lipca, zatem czasu na decyzję zostało niewiele.

Kto nie składa oświadczenia

Oświadczenia nie składają osoby, które nie chcą zmieniać wcześniejszej decyzji o sposobie podziału składki emerytalnej, a także osoby, które osiągną powszechny wiek emerytalny za 10 lat lub wcześniej. W ich przypadku uruchomiony został tzw. suwak bezpieczeństwa, który chroni środki ubezpieczonych zgromadzone w OFE przed ewentualną utratą ich wartości. Dlatego na 10 lat przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego ZUS nie przekazuje składek do OFE, a OFE stopniowo przekazuje środki do ZUS-u, które zapisywane są na subkoncie.

Jeśli dotychczas ubezpieczony nie był członkiem żadnego OFE, a chce, aby część jego składki była przekazywana na rachunek do wybranego OFE, to w ciągu 4 miesięcy od złożenia oświadczenia ZUS-US-OFE-03 powinien zawrzeć umowę z wybranym przez siebie OFE. Kolejne okno transferowe będzie od 1 kwietnia do 31 lipca 2028 r.

(red)

Nie zawsze ZUS ponownie przeliczy emeryturę

REGION ➤ Z wnioskiem o ponowne przeliczenie emerytury może wystąpić emeryt, jeśli są ku temu podstawy. Jest to możliwe na przykład, gdy emeryt dysponuje nowymi dokumentami dotyczącymi dodatkowego stażu pracy czy dodatkowych zarobków uzyskanych przed lub po przyznaniu świadczenia emerytalnego

Zakład Ubezpieczeń Społecznych może przeliczyć wysokość emerytury w ściśle określonych sytuacjach. Jest to możliwe, gdy emeryt: przy składaniu wniosku o przyznanie świadczenia nie dysponował wszystkimi dokumentami za okresy ubezpieczenia, które ZUS może uwzględnić przy obliczaniu świadczenia; obecnie może udokumentować zarobki za lata przed przejściem na emeryturę lub zarobki, jakie uzyskiwał po przyznaniu świadczenia; po przyznaniu świadczenia pracował lub opłacał składki na ubezpieczenia społeczne.

Jeśli emeryt nie ma nowych dowodów, które mogą mieć wpływ na wysokość emerytury, to złożenie wniosku o ponowne przeliczenie świadczenia jest bezzasadne. – Mimo to w ostatnim czasie wielu seniorów przychodzi do ZUS-u z książeczką wojskową i składa wniosek o ponowne przeliczenie (druk ERPO). ZUS może taki wniosek uwzględnić tylko pod warunkiem, że wcze-

śniej książeczka wojskowa lub zaświadczenie z wojskowej komendy uzupełnień nie było dostarczone do ZUS-u i lata służby nie były uwzględnione w stażu – wyjaśnia Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Od 1999 r. każda osoba ubezpieczona ma indywidualne konto w ZUS-ie, na którym zapisywane są wszystkie składki należne (w przypadku osób, za które pracodawca miał obowiązek opłacenia składek) lub opłacone za daną osobę po 1998 r. (w przypadku osób prowadzących działalność). Wcześniej ZUS nie był zobowiązany do prowadzenia indywidualnych kont dla ubezpieczonych. Dlatego wiele osób, aby ustalić kapitał początkowy, musi dostarczyć dokumenty potwierdzające zatrudnienie i wysokość wynagrodzenia przed 1999 rokiem. Z zakładów pracy zatrudniających powyżej 20 osób świadectwa pracy i dokumenty o wynagrodzeniu

są konieczne, ponieważ składki były odprowadzane bezimiennie za wszystkich pracowników łącznie.

Dokumenty potwierdzające zatrudnienie przed 1999 rokiem

Dokumenty, które umożliwiają przeliczenie emerytury to np.: świadectwa pracy, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. W przypadku braku tych dokumentów do ZUS-u można dostarczyć dowody szczątkowe, które zostaną przez Zakład przeanalizowane. Są nimi np. legitymacja ubezpieczeniowa z wpisami o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, umowy o pracę, angaże, listy płac uzyskane z archiwum lub jednostki, która przechowuje dokumentację zlikwidowanych zakładów pracy. To może być też książeczka wojskowa albo zaświadczenie wojskowej komendy uzupełnień. Mogą to być wpisy w „książeczkowym” dowodzie osobistym np. o zatrudnieniu, czy dotyczące dzieci, legitymacje

związków zawodowych, czy zeznania świadków (najlepiej byłych współpracowników).

Okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych można udokumentować zaświadczeniem z urzędu pracy, a okres pobierania stałego zasiłku z opieki społecznej, od którego były opłacone składki na ubezpieczenia społeczne – zaświadczeniem z ośrodka pomocy społecznej. Natomiast okres niewykonywania zatrudnienia z powodu opieki nad dzieckiem lub dziećmi można udowodnić na podstawie odpisu aktu urodzenia dziecka lub odpisów aktów urodzenia dzieci.

Osoby, które studiowały przed 1999 r. i studia ukończyły, okres nauki mogą potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem z uczelni (musi być w nim okres trwania i programowy wymiar studiów), dyplomem i indeksem, o ile jest w nim zawarty programowy wymiar studiów.

Osobom, które były zatrudnione u małych przedsiębiorców

(zatrudniających do 20 pracowników), ZUS sam poświadczy ubezpieczenie. By tak się stało, należy podać w Informacji o okresach składkowych i nieskładkowych (ERP-6) okres zatrudnienia, nazwę zakładu pracy lub imię i nazwisko pracodawcy, adres zakładu pracy, numer konta płatnika (NKP) – pracodawcy – jeśli go znamy. Numer NKP był nadawany przez ZUS przed 1999 r. Można sprawdzić w legitymacji ubezpieczeniowej, czy pracodawca go podał.

Osoby, które indywidualnie opłacały składkę na ubezpieczenie społeczne jako prowadzący działalność gospodarczą albo współpracujący z taką osobą, w formularzu ZUS EKP podają: okres, w którym prowadzili działalność lub współpracowali przy jej prowadzeniu; adres miejsca, w którym była prowadzona działalność; numer konta płatnika składek (NKP); adres ZUS-u, do którego opłacane były z tego tytułu składki przed 1999 r.

(red)

Region

Rehabilitacja dla nauczycieli i nie tylko

Osoby, dla których głos jest głównym narzędziem pracy, np. nauczyciele często są narażone na zaburzenia funkcji narządu głosu i tym samym grozi im utrata zdolności do pracy. By temu zapobiec, mogą skorzystać z rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w schorzeniach narządu głosu.

Już od 1996 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizuje program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej. – Początkowo program obejmował schorzenia narządu ruchu i krążenia. Potem dochodziły kolejne schorzenia, a w 2013 roku objęto nim także schorzenia narządu głosu. Tylko w ubiegłym roku z rehabilitacji w schorzeniach narządu głosu skorzystało ponad 2,8 tys. osób z tego 2589 kobiet i 214 mężczyzn – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

– Rehabilitacja w schorzeniach narządu głosu skierowana jest przede wszystkim do osób, które na co dzień pracują głosem i narażone są przez to na zaburzenia głosu, w tym dysfonię i chrypkę, utratę głosu, wysoki i niski dźwięk mowy. Wskazaniem do takiej rehabilitacji

jest także psychogenne zaburzenie głosu, guzki głosowe miękkie, czy przewlekłe zanikowe zapalenie krtani. Dzięki rehabilitacji takie osoby będą rzadziej chorować na choroby zawodowe narządu głosu, unikną wtórnych zmian w obrębie narządu głosu wymagających leczenia operacyjnego, poprawi się ich kondycja głosowa, a także będą wiedzieć, jak zapobiegać chorobom narządu głosu – mówi Natalia Fons z Wydziału Orzecznictwa Lekarskiego i Prewencji oddziału ZUS w Bydgoszczy.

Przeciwwskazania do rehabilitacji w schorzeniach narządu głosu to: porażenie nerwu krtaniowego wstecznego, brodawczaki krtani, poważne zmiany zapalne górnych dróg oddechowych, poważne schorzenia alergiczne, trwała niewydolność głosni, guzki głosowe twarde, polipy fałdów głosowych,

niedostłuch, czy niewydolność podniebienno-gardłowa znacznego stopnia.

O skierowaniu na rehabilitację leczniczą decyduje lekarz orzecznik ZUS-u. Orzeczenie o potrzebie rehabilitacji może wydać na wniosek (druk PR-4) lekarza prowadzącego leczenie, przy kontroli zwolnienia lekarskiego, przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego albo przy orzekaniu o niezdolności do pracy do celów rentowych. Z rehabilitacji mogą skorzystać osoby ubezpieczone (podlegające ubezpieczeniom społecznym), jeżeli z powodu choroby czy urazu grozi im utrata zdolności do pracy, ale mają szansę odzyskać ją po rehabilitacji. Prawo do rehabilitacji leczniczej mają także osoby pobierające rentę okresową z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne, a także

osoby na rencie socjalnej przyznanej na czas określony, jeśli jednocześnie podlegają ubezpieczeniom społecznym lub mają prawo do zasiłku chorobowego albo świadczenia rehabilitacyjnego.

Jak wygląda rehabilitacja narządu głosu?

Rehabilitacja lecznicza w zakresie schorzenia narządu głosu, na którą kieruje ZUS, trwa 24 dni. Prowadzona jest w systemie stacjonarnym, czyli całonocny pobyt w ośrodku rehabilitacyjnym w takich miejscowościach jak: Ciechocinek, Jelenia Góra, Ostróda, Świeradów-Zdrój, Uniejów. Program rehabilitacji obejmuje: szczegółową diagnostykę foniatryczną przed rozpoczęciem rehabilitacji; ustalenie indywidualnego programu rehabilitacji; nadzór lekarzy nad przebiegiem rehabilitacji; całonocną opiekę pielęgniarską i lekarską; edu-

kację zdrowotną.

Ponadto program gwarantuje codziennie: ćwiczenia emisji głosu, zajęcia z logopedą – indywidualne i grupowe, zajęcia z psychologiem – indywidualne i grupowe, terapię manualną narządu głosu, fizykoterapię – inhalacje, elektryzację krtani, jonoforezę, gimnastykę – korygowanie postawy, ćwiczenia mięśni szyi, kręgosłupa szyjnego, obręczy barkowej, naukę przeponowego toru oddychania.

Osoba skierowana do ośrodka z ZUS-u nie ponosi żadnych kosztów związanych z rehabilitacją, wyżywieniem czy zakwaterowaniem. Leczenie jest finansowane w całości przez Zakład, który również pokrywa koszty dojazdu do sanatorium i z powrotem najtańszym środkiem komunikacji publicznej.

(red)

Przygotowania do pikniku trwają

WYDARZENIE ▶ W ramach przedsięwzięcia „Wiek seniora – wigor juniora” jego uczestnicy rozpoczęli przygotowania kondycyjne do pikniku, który ma się odbyć 8 sierpnia

W środę 17 lipca wsiedli w kajaki i pod czujnym okiem ratowników WOPR-u popłynęli z nurtem Drwęcy. To druga, po marszu z kijkami, sportowa aktywność seniorów. Na pikniku czekają ich jeszcze zawody

lekkoatletyczne oraz konkursy wymagające sprawności fizycznej.

– Trasa miała około 10 km długości. Pogoda tego dnia dopisała, a wycieczka, chociaż wśród niektórych wzbudzała pewne obawy,

zostawiła mnóstwo niezapomnianych wrażeń. Przed spływem jego uczestnicy zostali poinformowani przez ratowników o zasadach bezpieczeństwa. Potem wsiedli do kajaków i popłynęli podziwiając przy-

rodę wzdłuż rzeki z zupełnie innej perspektywy – mówi Agnieszka Krauz.

„Wiek seniora – wigor juniora” jest realizowany przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze.

Spływ uzyskał dofinansowanie w otwartym konkursie ofert Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz wsparcie rzeczowe Gminy Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

Wydarzenie

Miasto dofinansowało sportowców

Burmistrz Paweł Grzybowski podpisał umowy z przedstawicielami klubów oraz związków sportowych działających w Rypinie na realizację zadania publicznego polegającego na wspieraniu i upowszechnianiu kultury fizycznej w tym roku.

W środę 10 lipca został rozstrzygnięty konkurs ofert, w którym wsparcie otrzymały poniższe organizacje: Uczniowski Klub Sportowy Cykliści Rypin na upowszechnianie kolarstwa wśród dzieci i młodzieży dostał 4 tys. zł; Stowarzyszenie Klub Sportowy Oyama Team z Rypina na organizacja

turnieju karate oyama – 6 tys. zł; Toruński Klub Oyama Karate na rozpowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży – 6,2 tys. zł; Rypiński Klub Sportowy Lech na organizację szkolenia sportowego zawodników i zawodniczek sekcji lekkiej atletyki – 20 tys. zł.

(jd), fot. nadestane

